

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 261. Джерзі Ситі, Н. Дж., четвер, 9-го листопада 1939.

No. 261. Jersey City, N. J., Thursday, November 9, 1939

VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BERgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗІГНОРУВАЛИ СОВЕТСЬКИЙ БАЛЬ

ВАШИНГТОН. — З нагоди 22-го річчя революції советська амбасада у Вашингтоні влаштувала великий бенкет, на який запросила цілий американський секретаріат, усіх вищих урядовців та всіх конгресменів і сенаторів. Запрошено також майже всіх чужинецьких представників, амбасадорів та послів. Але не всі прийняли запрошення. Замість те, що зпоміж державних секретарів ніхто не прийшов на той бенкет. А також було дуже мало сенаторів та конгресменів. Президент Рузвельт цього року не вислав советському уряду ніяких побажань з нагоди цього більшовицького свята. Загально стверджують, що причиною цього є напружені відносини між Советами та Америкою, внаслідок історії з кораблем „Сіті оф Флінт“ та внаслідок критики Рузвельта з боку советського прем'єра Молотова.

Серед чужинецьких представників не було майже ні одного амбасадора, а були лише їхні заступники, секретарі амбасад та радники. Самі амбасадори випросялись від бенкету якимись „важкими справами“.

В НЬО ЙОРКУ ПЕРЕМОГЛИ ДЕМОКРАТИ.

НЬО ЙОРК. — Републіканці й однодумці посадики Ля Гварді потерпіли погану поразку в минулих виборах на ріжні важні муніципальні, судівничі та стейтові становища. Переможцями вийшли ті, яких виставляла Тамені Гол. Провідники Тамені Голу з цієї нагоди висказували велику радість, кажучи, що це є доказом, що люди знов набирають довіри до цієї організації. Участь виборців цього року була дуже мала й було мало зацікавлення у кандидатах.

ПРОЕКТ „ШИНКИ І ЯЄЦЬ“ ПРОВАЛИВСЯ.

ЛЮС ЕНДЖЕЛЕС. — Каліфорнійський плян вставити в конституцію точку, на основі якої всі люди поверх 50 року життя, що не є заняті та не мають більше майна як \$25,000, діставали б по \$30 що тижня пенсії, виборці в минулих виборах відкинули. Два рази більше голосів голосували проти, ніж за. З цього приводу всі консервативні кола висказують велику радість. Бо колиб цей плян був перейшов, то небаром стейт Каліфорнія збанкрутував би, а старші люди всеодно не діставали б пенсії, говорять вони.

ВПАВ ТАКОЖ ПОДІБНИЙ ОГАЙСЬКИЙ ПЛЯН.

КЛІВЛЕНД. — Виборці відкинули також значною більшістю голосів подібний плян в стейті Огайо, на основі якого провідники, Бігельов і Милікен, обіщували людям поверх 60 року життя місячні пенсії у висоті \$50 для тих, що вільні, а \$80 для подружжя пари. Бігельов заявив, що боротьби він не перериває. А в наступних президентських виборах люди певно заявляться за той плян у більшості.

НЬОЙОРСЬКИЙ СТЕЙТ УХВАЛИВ ЛЕГАЛІЗУВАТИ КІНСЬКІ ПЕРЕГОНИ.

НЬО ЙОРК. — Ньойорський стейт у великій більшості голосів заявився за те, щоб змінити постанову стейтрової конституції, яка забороняє в тім стейті заклади на кінські перегони. Фактично заклади на кінські перегони і так існують, але ніби нелегально. На тім тратьте стейт що року десять мільйонів доларів на податках.

РУЗВЕЛТ РОЗВАЗАЄ СПРАВУ ПЕРЕНЕСЕННЯ КОРАБЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт висказався прихильно за те, щоб морська комісія одобрила прохання „Юнайтед Стейтс Лайне“, щоб дозволено їй перенести дев'ять своїх кораблів під чужий, панамериканський прапор та в той спосіб уможливити тим кораблям дальше плавання та роблення бізнесу між Америкою й Європою. Водночас президент звелів морській комісії ту справу ще раз добре передумати, поки вона дасть у тій справі рішення. Замість те, що секретар Гол висказався зовсім противно, ніж президент на ту саму справу. Він сказав, що не добре є переносити ті кораблі під чужі прапори, бо через те обходиться той неутральностейний закон, що його недавно ухвалено.

УДАР У ПОЛІТИЧНУ МАШИНУ В ЙОНКЕРСІ.

ЙОНКЕРС. — Місто Йонкерс попробувало одного такого експерименту, якого не пробували інші міста, а який, коли покажеться успішним, готов бути взірцем і для інших міст. Отож місцеві бізнесмени й люди продукції рішили змагатися з місцевою політикарською машиною, якої професія є — лише політикарство. В останніх виборах вони поставили своїх кандидатів і тих кандидатів населення міцно піддержало. Політична машина через те зазнала важкого удару.

БРАВДЕРОВІ ГРОЗЯТЬ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС

ГАРД ПАРК. — Серед найближчих співробітників президента Рузвельта є така думка, що промова комуністичного провідника Ерла Бравдера, в якій він закликав американських комуністів довершити „скорий перехід“ до комуні-

стичного ладу, готова потягнути його перед суд за підбурювання людей до перевороту. Висказ „скорий перехід“ можна дуже легко толкувати як „революцію“. А це є неконституційне і карає законом.

МИНУЛА ВІЙНА АМЕРИКИ БУЛА ПОМИЛКОЮ

НЬО ЙОРК. — Бюро публічної опінії під дирекцією д-ра Гелопла зробило розслідування над справою — чи добре зробила Америка, що в 1917 році вступила до світової війни, чи не добре? На це питання тепер

відповіло 68% людей, що зле зробила, а 32%, що добре. Замість те, що два роки тому, в 1937 році, було навпаки, 70% думали, що добре, а 30%, що зле.

ЗАКЛИКУЄ УПРОЩУВАТИ РЕСТОРАННИЙ КОРМ

НЬО ЙОРК. — На конвенції представників куховарської гільдії президент готелю Волдорф Асторія закликав привабливих, щоб вони старались ступенево занехати подавання харчів „а ля карт“, а то тому, що той спосіб перестарілий і дуже дорогий. Багато корму при тім марнується, а за той корм мусять платити клієнти. Зате краще добирати корм для вівчарів і обідів та подавати готове „меню“. В той спосіб скористають люди і ресторани.

ЗЕМЛЕТРУС НА КУБІ

У містах Ремедіос, Кайбарієн і Буена Віста, в провінції Санта Клар, на Кубі, дався відчуті у вівторок рано сильний, але короткий землетрус. Він сильно налякав населення, але шкоди не зробив.

Дався він відчуті теж на острові Гайті. Кадітва серед людей були наслідком метушні, викликані землетрусом.

НАПАД ПОЛЯКА НА ЖИДА.

Тома-Брекер, поляк у Торонті, був арештований за те, що покалічив жидка. Лі Милера, збирача доказів з зізнанням свідків, як не сказав один з детективів, між Брекером і Милером зайшла суперечка, в якій Брекер загрозив жидові, що його повісить. Кажуть, що напасник зажав петлю на жидову шию і волохити його по землі, водночас копаючи його в лице і по цілім тілі. 70-літній жид знаходиться тепер в шпиталі, а Брекер в арешті.

ПІЙМАЛИ ВЕЛИКУ ГРАБІЖНИЦЬКУ ШАЙКУ

Ньюйорська поліція арештувала трьох чоловіків і одну жінку, котрим вона закидає приналежність до грабівничої шайки, яка за чотири останні роки нагнала дорогоцінностей на суму пів мільйона доларів. Обдирали вони головні людей, що відвідували „нічні клуби“.

СМЕРТЬ ВІД ДИНАМІТУ

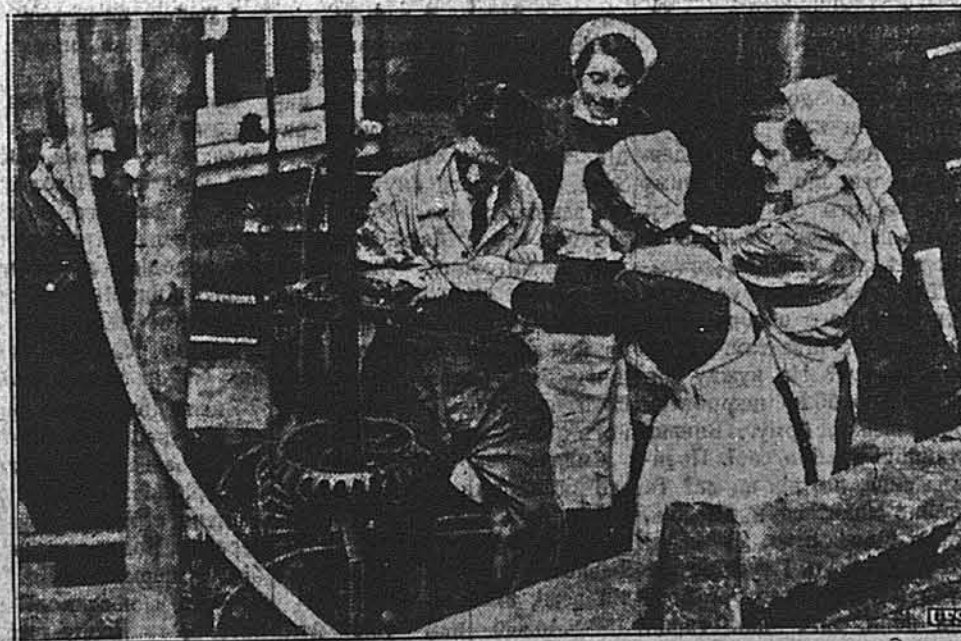
Четверо людей згинувло, як у фабрики Дю Понта в Джаміні, Мізурі, вибухли півтори тисячі фунтів динаміту.

Вони були заняті пакуванням динаміту в гарматні кулі. У фабриці працювали тоді 55 робітників, але вони всі, за винятком 4, вийшли ціло. Вибух знищив дім та машини й розбив вікна в двох місцевостях.

ІТАЛІЯ ПРОТИ СОВЕТІВ

РІМ. — Італія змінює цілковито своє відношення до Советів, себто стає дуже виразно на протисовєтському становищі. Це зв'язане головню з намаганням Советів опанувати Балкан, себто територію, яка, на думку Італії, повинна бути в сфері її політичних впливів. Фашистський речник Вірджініо Гайда пише, що коли Совети кажуть, що теперішня війна є „імперіалістична“ і „плотократична“, то вони та-

кож є в тій війні, не менше як інші держави. Італія, пише Гайда, заховає повну неутральність, а Совети пишуть про її мирову політику, що вона жде на відповідну хвилю, щоб потім на війні скористати, переміщуючись на ту сторону, яка їй вигідніша. Совети, пише Гайда, голосять це тоді, коли вони самі, як Німеччина перемогла Польщу, кинулись за добичню, користаючи з вигідного для них положення.

ХОВАЮТЬ РАД.

З огляду на можливість нападу німецьких літаків на Лондон та велику небезпеку від ради для людей, який такий напад відсунув рад у шпиталі Вестмінстер у Лондоні заховують грам ради у пивницю, 50 стіп під поверхню землі. Кажуть, що цей кусок ради, розбитий на кусні, міг би вбити 100,000 осіб. Він варт \$175,000.

І ЧІЛЕ БЕРЕТЬСЯ ДО ВЕНЕРИЧНИХ НЕДУГ

Чілійський конгрес почав обдумувати засоби для боротьби проти венеричних недуг. Між іншим пропонується закон, на основі котрого не має давати шлюбну людину, що не пропонує свідчення здоров'я.

ПРИЗНАВСЯ ДО ПОВДІМНОГО ВБИВСТВА

Гарі Ор, 22-літній ткач вонни у Вінчестері, Вірджинія, признався прокураторії, що він убив свою тещу, паню Милер, і Самуела Картера, фермера. Він винув свою тещу за розбавлення його подружжя життя.

УЧАТЬ ФІЛЬМОЮ, ЯК НЕ ПОЛЮВАТИ

Мисливська комісія стейту Пенсильванія приготувала й пустила в курс фільми, які мають на цілі навчити мисливців, як не повинно полювати. Вони навчають полювати. Вони навчають полювати. Вони навчають полювати.

ДОМАГАЮТЬСЯ ДЕПОРТАЦІЇ КОНСУЛЯ

Відділ „Німецько-Американської Ліги для Культури“ в Сан Франциско ухвалив на своїх зборах резолюцію з закликом до федерального уряду депортувати капітана Фріца Відеманна, німецького консуля в Сан Франциско, „в інтересі безпеченства Америки“.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ВОРОШИЛОВ В ОБОРОНІ ПОЛІТИКИ СТАЛІНА СУПРОТИ НІМЕЧЧИНИ

МОСКВА. — Цьогорічну річницю Жовтневої Революції відсвятковано, як бувало, великою військовою парадом, яка цього року була найбільша з усіх попередніх. Між іншим було в параді 206 повзів, повно ріжного роду війська, літаків і т. п. З політичного боку була знаменною промова народного комісара оборони, маршала Ворошилова. Він повитав представників із західно-українських і білоруських земель і в зв'язку з тим привітом підкреслив „далекосяглу“ політику Сталіна і його союз з Німеччиною. Винув за теперішню війну-скинув Ворошилов на Англію і Францію.

ДІМІТРОВ ВИПРАВДУЄ НІМЕЧЧИНУ.

МОСКВА. — Юрій Дімітров, генеральний секретар Комуністичного Інтернаціоналу, пишучи про відношення комуністів до теперішньої війни, твердить, що це Англія і Франція намагались втягнути Німеччину до війни з Советами, на що Німеччина не згодилась і заключила з Советами союз. Тільки дурний шарлятан, пише Дімітров, не розуміє цього, що ця війна між Німеччиною й Англією та Францією йде за посідання кольоний і сирівців, які є в руках аліантів, а до чого згодують свої претенсії також і Німеччина. Дімітров називає Злучені Держави „гіпокритом“ і „найбільшою капіталістичною потугою“, що навіть „пальця не піднесла“, коли Японія напала на Китай, а навпаки ще піддержує війну на Далекому Сході задля імперіалістичних цілей. А тепер хоче тягнути зиски з продовження війни в Європі. Такими „гіпокритами“, пише Дімітров, є також інші, ніби неутральні держави, що не змагаються до миру, а тільки продають свою „неутральність“ як який товар. Совети, пише Дімітров, здали собі всюди між масами симпатії. Такі самі симпатії є і в німецького народу до Советів. Супроти цього німецький уряд не міг піти на руку Англії й Франції й напасти на Совети.

ЗМІНЯЮТЬ НАЦИСТИЧНИЙ ДЕКАЛЬОГ.

БЕРЛІН. — Канцлер Гітлер, кажучи, зарядив, щоб викинути з нацистичного „декальогу“ всі протикомуністичні й протижидівські клічі.

ДОРАДЖУЮТЬ ПИЛЬНУВАТИ — ШОПЕНА.

БЕРЛІН. — Орган міністерства пропаганди, згадуючи за відозву польського музики Падеревського, звернену до американців у справі допомоги полякам під німецькою окупацією, пише, що краще було, коли би Падеревський покинув політику, а більше пильнував композицій Шопена.

ХОЧУТЬ ВРЯТУВАТИ МИР.

АМСТЕРДАМ (Голяндія). — Голяндська королева Вільгельміна і бельгійський король Леопольд вислали телеграми до короля Англії, президента Франції й німецького канцлера, офіруючи своє посередництво у справі замирення аліантів з Німеччиною.

СЛАБКІ НАДІЇ НА ЗАМИРЕННЯ.

ЛОНДОН. — Англійський уряд бере під пильну розвагу мирове посередництво Голяндії й Бельгії, але політичні кола певні, що з цього нічого не вийде.

ПЕРЛІН. — У часі, коли німецька преса атакувала неутральні держави, зокрема Бельгію і Голяндію, що допомагають англійській блокаді, надійшла відомість про мирове посередництво королеви Вільгельміни і короля Леопольда. Це було великою несподіванкою, але нічим більше.

ПРО БУДУЧИЙ МИР І БУДУЧІ ГРАНИЦІ.

ЛОНДОН. — В Англії, йде великий натиск на те, щоб уже тепер подати ясно, за що ведеться війна і як виглядатиме мир, якщо аліанти вийдуть переможцями. Відповідаючи тому бажанню, британський міністер закордонних справ, Галіфакс, заявив через радіо, що йде в першу чергу про те, щоб панувати в світі право. Цікаве, що він не обіцявав, що будуть відбудовані Чехословаччина, Польща й Австрія в давніх границях. Заповідав, що новий світ, який повстане по війні, знесе перегами в зброєннях і дасть змогу всім народам „жити по своєму“.

ОБІДВІ СТОРОНИ ПЕВНІ ПЕРЕМОГИ.

ПАРІЖ. — Англійський військовий командант ген. Горт є певний, що, не зважаючи на те, що Німеччина є під військовим оглядом сильна, вона війни не виграє. А французи певні, що їх летунська сила є краща від німецької, а ця сила вирішить перемогу.

БЕРЛІН. — Німеччина є непереможна. Так твердять нацистичні урядові кола. А маршал Герінг твердить, що німецьке летунство є таке, що з ним не зможе зрівнятися ніке друге, навіть французьке й англійське, разом узнявши.

